FEBRER 2011

Les finances de la Generalitat de Catalunya estan en un moment molt difícil perquè necessiten liquiditat urgent i, al mateix temps, el Govern ha d'elaborar els pressupostos més austers de la seva història per complir amb l'objectiu de dèficit de l'1,3% del PIB català el 2011.

Cal evitar que la reducció del dèficit públic recaigui sobre la inversió productiva, que és fonamental per recuperar competitivitat i afrontar la sortida de la crisi en les millors condicions possibles. Des de la Cambra proposem concentrar la major part de l'ajustament en la despesa corrent i, sobretot, en el subsector d'entitats públiques, que ha viscut un període d'excessos i manca de control en el passat. Actualment, més de la meitat de la despesa de la Generalitat està en mans de les entitats públiques, per la qual cosa bastaria reduir el pressupost d'aquest subsector un 15% per contraure el dèficit a l'entorn de 3.000 milions d'euros. Aquesta racionalització del sector públic català és necessària per la dimensió i complexitat que ha adquirit la Generalitat els darrers anys: el nombre d'entitats ha arribat a 224 el 2010.

Inevitablement, l'actuació del Govern durant els propers dos anys estarà marcada per la restricció pressupostària i això obligarà a la racionalització dels consums i subministraments; a seguir criteris de rendibilitat econòmica i social en la prestació dels serveis públics; a ser selectius en la concessió de subvencions i ajudes; i a aplicar criteris més restrictius en la despesa de personal, entre d'altres mesures. El nou Govern ha començat el seu mandat aplicant aquesta política d'austeritat com demostren les dades d'execució pressupostària de gener de 2011, en què la despesa es redueix el 55% respecte al gener de 2010 i, alhora, els ingressos no financers augmenten el 33%.

Quant als ingressos, la Cambra és totalment contrària a apujar els impostos perquè podria frenar la incipient recuperació econòmica. Els ingressos vinculats al cicle econòmic evolucionaran paulatinament millor l'any vinent, però la part més important de l'augment hauria de procedir dels ingressos extres que es van acordar en el nou model de finançament, concretament del Fons de Competitivitat. La Cambra veu amb preocupació que l'Estat ajorni fins al 2013 el pagament d'aquest Fons i li exigeix el compliment dels seus compromisos tant pel que fa a les inversions com a l'aplicació estricta del nou model de finançament.

Miquel Valls i Maseda

ENTORN ECONÒMIC

El PIB de la Xina creix el 10,3% interanual el 2010 i se situa com a 2a economia mundial

El creixement del PIB de la Xina es va situar en el 10,3 % interanual l'any 2010. Amb aquest impuls, l'economia xinesa (mesurada en termes de PIB nominal) s'ha situat com la segona del món, per davant del Japó.

Alemanya i França impulsen un pacte de competitivitat per a la Zona Euro

L'aprovació d'aquest pacte és la condició que França i Alemanya imposen a la resta de socis per ampliar i flexibilitzar el Fons Europeu d'Estabilització. El pacte es debatrà l'11 de març al Consell Europeu i les propostes giraran a l'entorn de l'harmonització de polítiques econòmiques i fiscals a la UEM, com ara la limitació d'endeutament dels estats, l'ajustament de l'edat de jubilació a la demografia o la vinculació dels salaris a la inflació.

L'economia espanyola accelera el creixement fins el 0,2 % intertrimestral el 4rt trimestre

Aquest registre supera en dues dècimes el del trimestre anterior, i situa el creixement interanual del PIB d'Espanya en el -0,1 % l'any 2010. Les exportacions i les importacions van accelerar el creixement fins al 10,5 % i 5,3 % interanual, respectivament. També el consum de les llars es va accelerar lleument, mentre que el consum públic va intensificar la caiguda fins al -0,9 %.

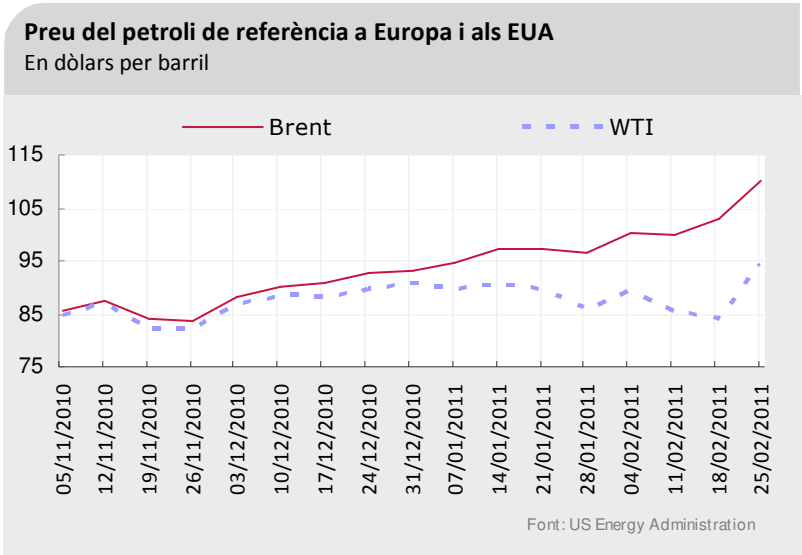

Les revoltes a Líbia fan escalar el preu del petroli de referència a Europa, però no als EUA

El preu del Brent, cru de referència a Europa, ha tancat el mes de febrer a 112 dòlars per barril, el que suposa un increment del 16% respecte del gener i un màxim en dos anys i mig. En canvi, el preu del West Texas, cru de referència als Estats Units, pràcticament no ha augmentat en termes intermensuals, malgrat el repunt dels últims dies de febrer (gràfic). La inestabilitat política a Líbia s'està traslladant amb més intensitat al preu del cru europeu per la seva major dependència energètica dels països del nord d'Àfrica, i no tant a Estats Units, on a part de tenir producció interna, l'abastiment prové sobretot de països americans.

L'euro s'enforteix front el dòlar al febrer

Al febrer, l'euro s'ha revaloritzat el 2,1 % intermensual front el dòlar, fins a 1,36 $/€. L'alça del preu del cru pressiona a l'alça la inflació, motiu pel qual s'ha tornat a discutir la possibilitat que el BCE pogués apujar el tipus d'interès de referència, cosa que afavoriria l'enfortiment de l'euro.

L'IBEX-35 es revaloritza lleugerament el mes de febrer

Els bons resultats presentats per les principals empreses espanyoles i l'estabilitat de la prima de risc del deute sobirà espanyol han afavorit els guanys a l'IBEX-35, que només s'ha vist contrarestat per la inestabilitat política al nord d'Àfrica. Les principals borses europees, així com el Dow Jones, també s'han revaloritzat lleugerament al febrer.

ECONOMIA CATALANA

El PIB català creix el 0,2% el 4T i tanca el 2010 amb una caiguda menys intensa de la prevista
Segons l'avenç del Departament d'Economia de la Generalitat, el PIB català va tornar a créixer el 4T en termes intertrimestrals. En el conjunt de l'any, el PIB hauria caigut el 0,2 % interanual, menys del que es preveia inicialment, principalment pel bon comportament de l'exportació. El 2011, la Cambra preveu que el PIB català creixerà el 0,8 % interanual.

L'índex de producció industrial i les exportacions catalanes de béns s'acceleren el 4T
En el conjunt del 2010, l'IPI ha crescut el 4,4 % interanual, després de dos anys de caigudes, afavorit per l'impuls de les exportacions, que han crescut el 18,1 % interanual, més que les importacions (14,2 %). Aquesta evolució ha situat el dèficit comercial en 18.330 MEUR, el 5,1 % més que el 2009, quan el dèficit es va enfonsar per la forta caiguda de les importacions. Les perspectives d'exportació per al 1T-2011, segons la Cambra i Idescat, apunten que el creixement es mantindrà estable i que els preus de venda augmentaran, enfront de l'estancament del 2010.

Els habitatges iniciats a Catalunya creixen el 2010, però continuen en mínims
Els habitatges iniciats han crescut el 5,2 % interanual el 2010, però els 15.330 habitatges iniciats estan lluny dels més de 80.000 de mitjana del període 1995-2005. Les perspectives de la construcció per al 1T-2011 sobre el volum d'obra executada continuen sent molt negatives, i a més es preveu que augmentaran els preus de compra dels proveïdors per primera vegada en dos anys i que els preus de venda continuaran caient.

Les perspectives empresarials per al 1T-2011 apunten estabilitat, però amb incerteses
Segons l'indicador de clima que elabora la Cambra, els empresaris preveuen estabilitat el 1T. Les empreses catalanes es troben en un context de dificultats de finançament elevades i d'augment dels costos de producció per l'alça del preu del petroli, que afecten negativament a les seves perspectives a curt termini.

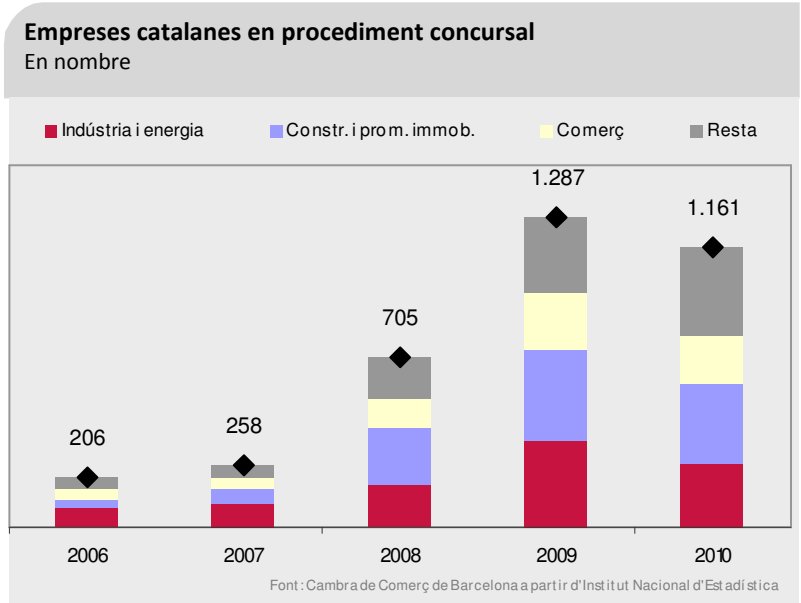

Les empreses en concurs disminueixen el 2010, després de marcar un màxim el 2009
El nombre d'empreses catalanes en concurs es va situar a 1.161 l'any 2010, el que suposa una disminució del 9,8 % interanual, i trenca la tendència dels dos anys anteriors, caracteritzats per forts augments (gràfic). Aquesta disminució s'ha degut als sectors de la construcció, la indústria i el comerç, perquè encara hi ha activitats de serveis on augmenten els procediments concursals, principalment a hostaleria, transport i emmagatzematge i informació i comunicacions.

L'indicador avançat d'IPC situa la inflació espanyola en el 3,6 % el febrer
Aquesta xifra és tres dècimes superior a la del gener. L'alça de la inflació obeeix a l'evolució dels preus dels carburants i combustibles i dels aliments i begudes no alcohòliques.

NOVETATS DE POLÍTICA ECONÒMICA

Mesures més rellevants aprovades durant el febrer:

Per part del Govern espanyol:

- El Congrés dóna llum verda a la **Llei d'Economia Sostenible** que va presentar el Govern a l'estiu del 2009, amb esmenes.

- **Reial Decret-llei 2/2011, de 18 de febrer, per al reforçament del sistema financer** (Vegeu la nota d'actualitat econòmica del gener)

- **Reial Decret-llei 3/2011, de 18 de febrer, de mesures urgents per a la millora de l'ocupabilitat i la reforma de les polítiques actives d'ocupació**

  - **Reforma de la Llei d'Ocupació**
  - Establiment d'una **Estratègia Espanyola d'Ocupació**, en col·laboració amb les Comunitats Autònomes, per fomentar la cultura de l'emprenedoria, enfortir els serveis públics d'ocupació amb la col·laboració amb agències de col·locació i entitats i empreses que intervenen en les polítiques actives d'ocupació, i impulsar la recerca de treball en els perceptors de les polítiques actives
  - **Creació d'un Pla Anual de Polítiques d'Ocupació** per concretar els objectius de l'Estratègia, la regulació real de drets i garanties (amb un catàleg de serveis a la ciutadania i itineraris individualitzats), i la transformació i redefinició de les polítiques actives.
  - **Es preveu la creació d'un Fons de Polítiques d'Ocupació** amb la finalitat d'atendre les necessitats futures de finançament en l'execució d'accions i mesures que integrin les polítiques actives d'ocupació.

- **Mesures d'estalvi energètic:**
  - Reducció del límit màxim de velocitat en autopistes i autovies, de 120 km/h a 110 km/h, per estalviar en el consum de petroli.
  - També està previst que els bitllets i abonaments de rodalies es redueixin fins a un 5 %, mesura que entrarà en vigor el proper 7 de març.
  - S'elevarà el percentatge de biodiesel del 5,8 % fins al 7 % en benzina i gasoli per estalviar combustible.

Per part de la Generalitat de Catalunya:

- **Impuls del Pla Estratègic del turisme a Catalunya 2011-2015** mitjançant les següents mesures:

  - Potenciació de la marca Catalunya als mercats europeus i mundials.
  - Creació d'una línia de suport per a les empreses turístiques.
  - Modernització del turisme, en especial de les infraestructures i dels serveis, i la professionalització del sector.

- **Pla d'agilitat normativa**: El Govern català ha encarregat a tots els departaments que elaborin un pla d'agilitat normativa per fer més àgil la pròpia administració i la interacció entre la Generalitat, les empreses i els ciutadans. Properament es coneixerà el document.